מנורת המאור — קריאת שמע על המיטה

קריאת שמע על המטה

וחייב אדם לקרוא ק"ש על מטתו בלילה כשיכנס לישן, דאמ' ר' יהושע בן לוי אע"פ שקרא קרית שמע בבית הכנסת, מצוה לקרותה על מטתו. ודי בפרשה ראשונה, כדגרסי' במ' ברכות בפרק הרואה את מקום, הנכנס ליישן אומר משמע עד והיה אם שמע תשמעו. אמ' ר' אלעזר כל הקורא קרית שמע על מטתו, כאלו אוחז חרב של שתי פיפיות בידו, שנא' (תהלים קמט, ו) רוממות אל בגרונם וחרב פיפיות בידם. א"ר יצחק כל הקורא ק"ש על מטתו מזיקין בדלין ממנו, שנא' (איוב ה, ז) ובני רשף יגביהו עוף, ואין עוף אלא תורה, שנא' (משלי כג, ה) התעוף עיניך בו ואיננו, ואין רשף אלא מזיקין, שנא' (דברים לב, כד) ולחומי רשף.

ואחר שיקרא ק"ש על מטתו עד ובשעריך הראשון, יאמר בא"י אמ"ה המפיל חבלי שנה על עיני ותנומה על עפעפי, ומאיר לאישון בת עין. יהי רצון מלפניך ה' אלהי, שתשכיבני לשלום, ותעמידני לחיים ולשלום, ותן חלקי בתורתך, ותרגילני לדבר מצוה, ואל תרגילני לדבר עבירה, ואל תביאני לידי חטא ולא לידי נסיון ולא לידי בזיון, וישלוט בי יצר הטוב ואל ישלוט בי יצר הרע. ותצילני מפגע רע ומחלים רעים, ואל יבהילוני חלומות רעים והרהורים רעים, ותהא מטתי שלימה לפניך. בא"י המאיר לכל העולם כלו בכבודו.

ואומר יושב בסתר עליון, עד כי אתה ה' מחסי. ואומר ה' מה רבו צרי, עד לה' הישועה על עמך ברכתך סלה. ואומר השכיבנו וכו'. ואומר ברוך ה' ביום, ברוך ה' בלילה, ברוך ה' בשכבנו, ברוך ה' בקומנו. ואומר ויאמר ה' אל השטן, יגער ה' בך השטן, ויגער ה' בך הבוחר בירושלים, הלא זה אוד מוצל מאש. ואומר ה' שומרך, ה' צלך על יד ימינך, ה' ישמרך מכל רע, ישמור את נפשך, ה' ישמור צאתך ובואך, מעתה ועד עולם. בידך אפקיד רוחי, פדית אותי ה' אל אמת. יברכך ה' וישמרך, יאר ה' פניו אליך ויחנך, ישא ה' פניו אליך, וישם לך שלום. הנה מטתו שלשלמה, ששים גבורים סביב לה מגבורי ישראל, כלם אחזי חרב, מלומדי מלחמה, איש חרבו על ירכו מפחד בלילות. אתה סתר לי, מצר תצרני, רני פלט תסובבני סלה. אלהינו שבשמים, יחד שמך, וקיים שמך ומלכותך עלינו, לעולם ועד.

וגרסינן במדרש ארבעה לילות כתובים בנביאים ובכתובים, ובכולן רמז שחייב אדם לקרות ק"ש בלילה על מטתו. ואלו הן, א' להגיד בבקר חסדך ואמונתך בלילות, כשם שחייב אדם לקרות ק"ש בבקר, כך צריך לקרותה בלילה, לפי שהוא מאמין בהב"ה, ומפקיד את נפשו בידו, ומקבל עליו עול מלכות שמים. ב' על משכבי בלילות בקש"תי, ב'רכתי, ק'רית, ש'מע, ת'הלה, י'וצרי. ג' הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות, שאו ידיכם קדש וברכו את ה', קד"ש, ק'ראו ד'ודים ש'מע. ד' איש חרבו על ירכו מפחד בלילות, אי"ש, א'ומרים, י'שראל, ש'מע.